

XIOS Hogeschool Limburg
Bachelor in de industriële
wetenschappen:
verpakkingstechnologie
(academisch gerichte bachelor)

29 november 2010

Accreditatie bestaande Opleiding

NVAO Accreditatierapport en -besluit

Inhoud

1	Samenvattende conclusie	3
2	Besluit	4
3	Werkwijze en verantwoording	5
3.1	Evaluatieorgaan en visitatiecommissie	5
3.2	Werkwijze	5
3.3	Domeinspecifiek referentiekader	6
3.4	Overwegingen NVAO betreffende werkwijze evaluatieorgaan en visitatiecommissie	7
4	Opleiding	9
5	Beoordeling	10
5.1	Doelstellingen opleiding	10
5.2	Programma	11
5.3	Inzet personeel	14
5.4	Voorzieningen	15
5.5	Interne kwaliteitszorg	16
5.6	Resultaten	17
6	Oordelen visitatiecommissie	19
7	Oordelen NVAO	20
7.1	Academisering	20
8	Opmerkingen en bezwaren van instelling	22

1 Samenvattende conclusie

Bij brief van 9 juni 2010 heeft XIOS Hogeschool Limburg bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) een aanvraag tot accreditatie ingediend voor de opleiding Bachelor in de industriële wetenschappen: verpakkingstechnologie (academisch gerichte bachelor), steunend op een visitatierapport uitgevoerd door de VLHORA. De aanvraag is ontvangen op 10 juni 2010.

Procedurele eisen

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- De visitatiecommissie heeft het visitatieprotocol gevolgd zoals vastgesteld door het evaluatieorgaan;
- Het referentiekader gehanteerd door de visitatiecommissie bevat alle onderwerpen en facetten van het Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen van de NVAO (accreditatiekader) inclusief een domeinspecifieke vertaling. De facetten worden wel in een afwijkende volgorde behandeld;
- De visitatiecommissie heeft de beslisregels beschreven in het accreditatiekader adequaat toegepast;
- De gevolgde procedure is in overeenstemming met het toetsingskader voor de werkwijze van de VLIR en VLHORA als evaluatieorgaan of de erkenningsregeling van andere evaluatieorganen.

Inhoudelijke eisen

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- Het oordeel van de visitatiecommissie over de kwaliteit van de opleiding is mede gebaseerd op een vergelijking met verwante opleidingen en zo mogelijk internationaal gehanteerde normen voor opleidingen in het relevante domein;
- In het visitatierapport vastgesteld door de visitatiecommissie is voldoende gemotiveerd waarom de opleiding al dan niet aan de criteria van het beoordelingskader (hoofdstuk 2) voldoet zodat voldoende generieke kwaliteitswaarborgen voorhanden zijn. Het visitatierapport behandelt minimaal de zes in het accreditatiekader genoemde onderwerpen, waarbij per onderwerp aan alle facetten aandacht wordt besteed. Voor ieder facet is een oordeel gegeven op de vierpuntsschaal op basis waarvan per onderwerp een oordeel volgt. De oordelen zijn onderbouwd met feiten en analyses. Het visitatierapport wordt afgesloten met een samenvattend oordeel over de opleiding;
- Het visitatierapport geeft inzicht in de kwaliteit van de visitatiecommissie. Het visitatierapport bevat informatie over de omvang en de samenstelling van de visitatiecommissie, en over haar onafhankelijkheid, deskundigheid en gezaghebbendheid.

2 Besluit

betreffende de accreditatie van de Bachelor in de industriële wetenschappen:
verpakkingstechnologie (academisch gerichte bachelor) van XIOS Hogeschool Limburg.

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit :

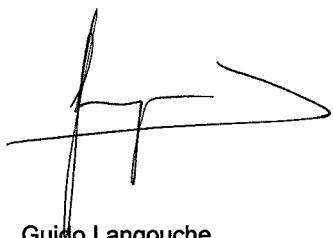
Met toepassing van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, worden het accreditatierapport en –besluit met positief eindoordeel voor de opleiding Bachelor in de industriële wetenschappen: verpakkingstechnologie (academisch gerichte bachelor) van XIOS Hogeschool Limburg goedgekeurd en wordt de opleiding geaccrediteerd.

Gelet op de door de instelling aangevraagde overgangsmatige regeling inzake academisering wordt de accreditatie verleend voor een periode van 6 jaar.

De in het eerste lid bedoelde accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2011-2012 tot en met het einde van het academiejaar 2016-2017.

Den Haag, 29 november 2010

Voor de NVAO,

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'G' followed by a horizontal line and a long, sweeping flourish.

Guido Langouche
vicevoorzitter

3 Werkwijze en verantwoording

Bij brief van 9 juni 2010 heeft XIOS Hogeschool Limburg bij de NVAO een accreditatieaanvraag ingediend voor de opleiding Bachelor in de industriële wetenschappen: verpakkingstechnologie (academisch gerichte bachelor). De aanvraag is ontvangen op 10 juni 2010.

Ter ondersteuning van deze aanvraag heeft XIOS Hogeschool Limburg een rapport bijgevoegd vanwege een evaluatieorgaan: VLHORA.

De NVAO heeft deze aanvraag beoordeeld aan de hand van het Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen (14 februari 2005), conform de Handleiding accreditatie Vlaamse Gemeenschap (8 mei 2007) en het Reglement tot bepaling van bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie en Toets Nieuwe Opleiding ten aanzien van hogeronderwijsopleidingen in de Vlaamse Gemeenschap (14 februari 2005).

3.1 Evaluatieorgaan en visitatiecommissie

Evaluatieorgaan: VLHORA

Visitatiecommissie:

- Voorzitter en domeindeskundige: Ludwig Cardon, docent mechanica-kunststoffen aan de Hogeschool Gent en afdelingshoofd van de onderzoeksgroep CPMT Centrum voor Polymeer- & Materiaal Technologie;
- Onderwijsdeskundige: Antonia Aelterman, hoofddocent aan de Vakgroep Onderwijskunde van de Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen van de Universiteit Gent;
- Domeindeskundige: Wanda Guedens, hoofddocent in de vakgroep chemie van de UHasselt met als onderwijsopdracht: algemene en anorganische chemie, de chemische technologie en de biochemie;
- Domeindeskundige: Fons Poelmans, voormalig coördinator packaging design bij Philips Hasselt, sinds 2003 met brugpensioen.

De waarnemer namens de VLIR was Steven Van Luchene.

Vanuit de VLHORA werden een projectbegeleider (Lucia van Hoof tot 15-11-2008 en Sofie Landuyt vanaf 16-11-2008) en een secretaris (Thomas Jans) aangesteld.

De Erkenningscommissie heeft bij besluit van 4 september 2008 bevestigd dat de samenstelling van deze visitatiecommissie voldoet aan de criteria van onafhankelijkheid die gelden voor de opleidingen van ambtshalve geregistreerde instellingen.

3.2 Werkwijze

De visitatie van de opleiding Bachelor in de industriële wetenschappen: verpakkingstechnologie aan XIOS Hogeschool Limburg gebeurde conform de werkwijze zoals die is vastgelegd in de *Handleiding Onderwijsvisitaties VLIR-VLHORA, aangevuld protocol ter ondersteuning van de opleidingen in academisering, Brussel juni 2007*.

Op 5 september 2008 werd de visitatiecommissie officieel geïnstalleerd. De installatievergadering stond in het kader van een kennismaking, een gedetailleerde bespreking van het visitatieproces aan de hand van de *Handleiding Onderwijsvisitaties VLIR-VLHORA, aange-*

vuld protocol ter ondersteuning van de opleidingen in academisering, juni 2007 en een toelichting van het ontwerp van domeinspecifieke referentiekader. Daarnaast werd een aantal praktische afspraken gemaakt.

De visitatiecommissie heeft een domeinspecifiek referentiekader voor de opleiding opgesteld en aan de opleiding bezorgd. Op basis van de bespreking en de door de commissieleden opgestuurde vragenlijsten, inventariseerde de secretaris kernpunten en prioriteiten voor de gesprekken en het materialenonderzoek bij de visitatie. De VLHORA heeft een bezoekschema ontwikkeld dat desgevallend aangepast werd aan de specifieke situatie van de opleiding. Het bezoekschema werd opgenomen als bijlage 3. Tijdens de visitatie werd gesproken met een representatieve vertegenwoordiging van alle geledingen die bij de opleiding betrokken zijn. Tijdens de visitatie werd bijkomend informatiemateriaal bestudeerd en werd een bezoek gebracht aan de instelling met het oog op de beoordeling van de accommodaties en de voorzieningen voor de studenten. Binnen het bezoekprogramma werd een aantal overlegmomenten voor de commissieleden voorzien om de bevindingen uit te wisselen en te komen tot gezamenlijke en meer definitieve (tussen)oordelen. Na de gesprekken met de vertegenwoordigers van de opleiding hebben de visitatieleden hun definitief (tussen) oordeel per facet en per onderwerp gegeven. Op het einde van het visitatiebezoek heeft de voorzitter een korte mondelinge rapportering gegeven.

De secretaris heeft in samenspraak met de voorzitter en de commissieleden, op basis van het zelfevaluatie rapport, de checklisten en de motiveringen een ontwerp opleidingsrapport opgesteld. Het ontwerp rapport geeft per onderwerp en per facet het oordeel en de motivering van de visitatiecommissie weer. Daarnaast werden - waar wenselijk en/of noodzakelijk - aandachtspunten en eventuele aanbevelingen voor verbetering geformuleerd. Het ontwerp opleidingsrapport werd aan de hogeschool gezonden voor een reactie eerste terugmelding. De reactie van de opleiding op het ontwerp opleidingsrapport werd door de commissie in een slotvergadering besproken. De commissie legt in een eerste fase een oordeel per facet vast. Daarna legt de commissie een oordeel per onderwerp vast op basis van de oordelen van de facetten die van het onderwerp deel uitmaken. In de oordelen per onderwerp wordt steeds een overzicht gegeven van de oordelen per facet. In geval van een compensatie van facetten, wordt het oordeel op onderwerpniveau gevolgd door een motivering en aangevuld met de weging die de commissie hanteerde in de oordeelsvorming op onderwerpniveau. In de overige gevallen wordt voor de motivering van het oordeel op onderwerpniveau verwezen naar de argumentatie bij de facetten. De oordelen per facet en per onderwerp hebben betrekking op alle locaties, afstudeerrichtingen en varianten.

Alle oordelen en wegingen volgen de beslisregels zoals geformuleerd in de *Handleiding Onderwijsvisitaties VLIR|VLHORA, aangevuld protocol ter ondersteuning van de opleidingen in academisering, juni 2007*. Op het niveau van de facetten volgen de oordelen een vierpuntschaal: "onvoldoende", "voldoende", "goed" en "excellent". Op het niveau van de onderwerpen en op het niveau van de opleiding in haar geheel geeft de commissie een antwoord op de vraag of er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn. Hierbij kan het oordeel "voldoende" of "onvoldoende" luiden.

3.3 Domeinspecifiek referentiekader

Als gehanteerde input voor het domeinspecifieke referentiekader zijn gebruikt: referentiekaders van de opleidingen (XIOS Hogeschool Limburg), brondocument onderschreven door het werkveld (VLOR Studie 102 – Beroepsprofiel verpakkingsingenieur en –manager d.d. 1998), en als internationaal referentiekader de site van het Nederlands VerpakkingsCentrum (www.nvc.nl), het opleidingsinstituut van verpakkingsbedrijven in Nederland.

Op basis van het bovenstaande zijn domeinspecifieke competenties gepresenteerd in termen van de volgende categorieën:

- het beschikken over vakdisciplinaire vaardigheden (kennis, toepassing en inzicht);
- het beschikken over algemene beroepscompetenties;
- het beschikken over elementaire onderzoekscompetenties;
- het kunnen maken van een verantwoorde keuze in materialen;
- het kunnen selecteren en uitvoeren van een test;
- bewustzijn van aspecten van duurzaamheid;
- het beschikken over een basiskennis logistiek;
- het kunnen toepassen van de wetgeving over diverse vakdisciplines;
- het kunnen verzamelen van relevante data op het gebied van maatschappelijke, wetenschappelijke en ethische vraagstukken.

Het VLHORA-rapport geeft voor de eerstgenoemde vier categorieën een nadere uitwerking.

3.4 Overwegingen NVAO betreffende werkwijze evaluatieorgaan en visitatiecommissie

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- Het evaluatieorgaan heeft overtuigend aangetoond dat het oordeel in onafhankelijkheid tot stand is gekomen. Uit het onafhankelijkheidsbesluit van de Erkenningscommissie en de onafhankelijkheidsverklaringen van de commissieleden blijkt tevens dat de commissieleden in onafhankelijkheid tot hun oordeel zijn gekomen. De NVAO concludeert dat de visitatie en het beoordelingsproces in volstrekte onafhankelijkheid hebben plaatsgevonden;
- De commissie bestond uit vier leden en kende geen student-lid. Op basis van de in het rapport beschreven informatie, waar onder cv's, heeft de NVAO vastgesteld dat onderwijsdeskundigheid en deskundigheid in de didactiek, de vakdeskundigheid binnen de discipline en het afnemend veld en relevante deskundigheid op het gebied van internationale ontwikkelingen van de discipline aanwezig waren. De deskundigheid binnen de commissie omvatte voldoende de gehele breedte van de opleiding.
Op verzoek van NVAO heeft de voorzitter van de visitatiecommissie een motivatie gegeven voor het ontbreken van een student-lid. Deze informatie is ontvangen via de VLHORA op 14 september 2010 en was naar het oordeel van de NVAO voldoende overtuigend.

De visitatiecommissie was bijgevolg voldoende deskundig en gezaghebbend om de beoordeling uit te voeren.

De visitatie heeft plaatsgevonden op basis van en in overeenstemming met het visitatieprotocol, zoals voorgelegd bij erkenning of toetsing:

- Het rapport geeft voldoende aan dat het visitatieprotocol effectief werd gevolgd;
- In het rapport verklaart de commissie dat de zelfevaluatie voldoende basis bood en dus voldoende zelfkritisch was;
- Het evaluatieorgaan heeft naar het oordeel van de NVAO overtuigend gegarandeerd dat de commissie adequaat heeft gewerkt.

De visitatie heeft plaatsgevonden op basis van en in overeenstemming met een domeinspecifiek referentiekader dat voldoet aan de eisen gesteld in de erkenningsregeling/toetsingsregeling en het NVAO-kader. Daarbij is aangesloten bij:

- eisen gesteld door (buitenlandse) vakgenoten en de beroepspraktijk aan een opleiding in het domein;
- referentiekader aangereikt door opleiding, dat voldoende situering geeft van de opleiding in nationaal en/of internationaal verband en met betrekking tot de relevante beroepspraktijk.

Voorts komt de NVAO tot de volgende vaststellingen:

- De werkwijze van de commissie bij de beoordeling van de opleiding Bachelor in de industriële wetenschappen: verpakkingstechnologie (academisch gerichte bachelor) van XIOS Hogeschool Limburg is zorgvuldig en gedegen geweest. De gevolgde werkwijze en procedure, en de geraadpleegde informatiebronnen zijn helder en nauwkeurig geformuleerd en vermeld;
- De commissie heeft haar oordeel opgesteld en onderbouwd in overeenstemming met het visitatieprotocol en heeft de daarbij behorende beslisregels gevolgd. Voor de facetten geldt dat de analyses van de commissie duidelijk en consistent zijn, en ze leiden tot heldere conclusies. Op onderwerpniveau zijn de oordelen over de facetten op een juiste en zorgvuldige wijze afgewogen en neergelegd in heldere conclusies;
- De commissie heeft hiertoe op een zorgvuldige wijze een domeinspecifiek referentiekader vastgesteld;
- Het kwaliteitsoordeel bij de toetsing is - voor zover relevant - mede gebaseerd op een vergelijking met verwante andere opleidingen en internationaal geaccepteerde criteria voor opleidingen in het desbetreffende domein;
- De commissie heeft in haar advies een aantal kritische kanttekeningen opgenomen. De NVAO onderschrijft deze en brengt deze onder de aandacht van de opleiding.
- De visitatiecommissie heeft in het kader van het verbeterperspectief aanbevelingen in het visitatierapport geformuleerd.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat de beoordeling van de voorliggende opleiding zorgvuldig en gedegen tot stand is gekomen, en dat het eindoordeel van de commissie deugdelijk is gemotiveerd.

4 Opleiding

Beschrijving van de opleiding

- instelling: XIOS Hogeschool Limburg
- aard instelling: ambtshalve geregistreerd
- vestiging: Diepenbeek
- graad en de kwalificatie: Bachelor in de industriële wetenschappen:
verpakkingstechnologie
- niveau en oriëntatie: academisch gerichte bachelor
- studieomvang¹: 180 studiepunten (EC)
- afstudeerrichtingen²: geen
- onderwijstaal: Nederlands
- overige opleidingsvarianten³: geen
- studiegebied: Industriële wetenschappen en technologie
- aard van de aanvraag: accreditatie

¹ Situatie ten tijde van de visitatie

² Situatie ten tijde van de visitatie

³ het studietraject voor werkstudenten; de onderscheiden programma's binnen de opleiding; indien deze leiden tot onderscheiden vormen van diplomering, te weten diplomering door één instelling, biddiplomering of gezamenlijke diplomering; de onderscheiden programma's binnen de opleiding, indien deze georganiseerd worden door onderscheiden instellingsbesturen.

5 Beoordeling

De NVAO steunt haar besluitvorming op volgende elementen:

- Het accreditatierapport bevat een beoordeling per onderwerp en per facet⁴;
- De NVAO hanteert bij de beoordeling van de onderwerpen de scores 'voldoende' en 'onvoldoende'⁵;
- Een accreditatiebesluit is positief indien alle samenvattende oordelen over de onderwerpen voldoende zijn. Het eindoordeel spreekt zich niet uit over gradaties in kwaliteit. Dit gebeurt door de visitatiecommissie die in haar rapport een score geeft per facet;
- De NVAO kan per facet volstaan met een verwijzing naar de bevindingen en de overwegingen van het bijhorende visitatierapport, m.a.w. ze kunnen door de NVAO worden overgenomen. Per facet wordt aangegeven of de NVAO de bevindingen en overwegingen van de visitatiecommissie bijtreedt. Indien dat niet het geval is draagt de NVAO een eigenstandige motivering aan⁶.

5.1 Doelstellingen opleiding

Facet 1.1. Niveau en oriëntatie opleiding

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 1.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 1.2. Domeinspecifieke eisen

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 1.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 1: doelstellingen opleidingen:

De commissie vindt het positief dat het departement IWT en de opleiding Verpakkingstechnologie duidelijk gekozen hebben voor modern competentiegericht onderwijs, met aandacht voor de academisering van de opleiding. In de opleidingsdoelstellingen en in het programma wordt, naast vakinhoudelijke aspecten, aandacht geschonken aan academische, taal- en communicatievaardigheden. Het niveau en de oriëntatie van de opleidingsdoelstellingen komen volgens de commissie overeen met nationale en internationale standaarden. Doordat de opleiding zich gebaseerd heeft op het Structuurdecreet en de Dublin-descriptoren wordt het algemene niveau van de competenties bewaakt. Binnen het profiel is er aandacht voor de academische doelstellingen. Om er werkelijk voor te zorgen dat de opleiding in 2013 geacademiseerd is, wil zij nog sterker inzetten op een aantal punten. De commissie stelt voor dat de internationale dimensie duidelijker tot uiting zou komen in de competentieprofielen.

⁴ Art.7 en 8 van het reglement ' tot bepaling van de bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie en toets nieuwe opleiding ten aanzien van opleidingen in de Vlaamse gemeenschap', hierna 'reglement Bestuursbeginselen'

⁵ Accreditatiekader en art. 58&1, eerste lid van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen.

⁶ Art.12 van het reglement Bestuursbeginselen

Op een aantal manieren tracht de opleiding rekening te houden met de eisen die het beroepenveld stelt aan de competenties van de opleiding. Vooreerst werden de competenties gebaseerd op het beroepsprofiel van de Vlaamse Onderwijsraad, dat tot stand kwam in 1995-1996. Via het Verpakkingscentrum, dat aan dienstverlening doet en verbonden is met de opleiding, houdt de opleiding ook contact met de industrie. Daarnaast hield de opleiding rekening met het competentieprofiel van de Vlaamse Ingenieurskamer. De commissie steunt de gestructureerde inbreng van het werkveld bij de opleiding. Zij stelde een domeinspecifiek kader op met de eisen die vanuit het vakgebied aan een opleiding Verpakkings-technologie gesteld worden. De opleiding herkent zich in het domeinspecifieke referentiekader van de commissie en vindt dat dit sterk overeenkomt met het eigen profiel. De opleiding heeft nog geen benchmarking doorgevoerd van de opleidingsdoelstellingen, maar heeft wel al het programma vergeleken met dat van ESIEC in Reims en de opleiding industriële wetenschappen van de *Haute-Ecole Charlemagne* in Verviers. Hierin heeft zij een grote gemeenschappelijkheid aangetroffen met het eigen programma.

Op basis van de positieve oordelen over beide facetten is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp Doelstellingen opleiding.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Doelstellingen opleiding als **voldoende**.

5.2 Programma

Facet 2.1. Eisen academische gerichtheid

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.2. Relatie tussen doelstelling en programma

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.3. Samenhang programma

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.4. Studielast

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.5 *Studietijd* in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.5. Toelatingsvoorwaarden

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.9 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.6. Studietoerichting

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.4 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.7 Afstemming tussen vormgeving en inhoud

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.6 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.8 Beoordeling en toetsing

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.7 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 2: programma:

De implementatie van academisering in het programma gebeurt enerzijds via de onderzoeksleerlijn. Anderzijds kunnen de onderzoeksdocenten en doctoraatsassistenten hun onderzoeksresultaten toepassen in de opleidingsonderdelen die zij verzorgen. De ontwikkeling van de onderzoeksvaardigheden vindt plaats via de specifieke leerlijn Docova. Deze leerlijn staat voor 'Disciplineoverschrijdende en Communicatieve Vaardigheden'. Doorheen de verschillende opleidingsjaren bouwt de opleiding via deze leerlijn de onderzoeksvaardigheden van de studenten op. In het derde bachelorjaar maken de studenten een bachelorproef met een vraagstelling uit een bedrijf, een universiteit of een onderzoekinstelling. De commissie vindt het positief dat de opleiding werkt aan de geleidelijke ontwikkeling van onderzoekscompetenties vanaf de aanvang van de opleiding. Zij vraagt wel aandacht voor de beoordelingscriteria van de onderzoekscompetenties. Met het oog op hoogstaand onderwijs van academisch niveau is een grotere onderzoeksgebondenheid van het onderwijs cruciaal. Daarom vraagt de commissie aandacht voor meer contact met het wetenschappelijk onderzoek, naast de bestaande dienstverleningsactiviteiten. Nu blijkt immers dat het onderzoek van de opleiding niet voldoende doorstroomt naar het onderwijs. In de bacheloropleiding worden 50 studiepunten verzorgd door 9 actieve onderzoekers. De opleiding noemt zelf een aantal concrete verbeteracties met het oog op de academisering tegen 2013.

Op basis van het competentieprofiel bepaalde de opleiding de opleidingsonderdelen. De competenties werden gekoppeld aan de opleidingsonderdelen via een competentiematrix. Er werden nieuwe opleidingsonderdelen ingericht om de competenties aan bod te kunnen laten komen; een aantal oude opleidingsonderdelen werd qua inhoud en werkvormen geactualiseerd. In het programma is een zekere groei verwerkt. In de bachelorjaren wil de opleiding in de eerste plaats een technische basisvorming aanbieden. De basiswetenschappen nemen daarbij een belangrijke plaats in. De opleiding wil de vertaling van de competenties in het programma voorleggen aan het beroepenveld en de onderzoekswereld. De opleiding beoogt een brede waaier van competenties en biedt een breed programma aan, maar de commissie stelt vast dat door een te grote versnippering en soms door een overlapping van opleidingsonderdelen vooral in de masteropleiding te weinig diepgang mogelijk is. Zij

adviseert om na te denken over een didactisch concept dat een betere integratie toelaat van verschillende opleidingsonderdelen. Specifiek vraagt de commissie om aspecten als productontwikkeling, milieu en ecodesign, die in de doelstellingen worden opgenomen, te integreren binnen het programma. Daarnaast meent de commissie dat de vooropgestelde finaliteit van de competenties van de bacheloropleiding op basis van de vakspecifieke inhoud, te weinig beoogd wordt. De doelstellingen met betrekking tot de academisering dienen volgens haar ook meer zichtbaar in het programma geïntegreerd te worden.

De commissie is van oordeel dat de verhouding tussen theorie en praktijk garant staat voor een goede ontwikkeling van de beoogde competenties, en waardeert de opbouw van het programma via leerlijnen. De leerlijnen en opbouw van het programma zijn voor de studenten duidelijk. De studenten in deze opleiding hebben geen keuzemogelijkheden. Er zijn geen samenwerkingsverbanden met andere opleidingen. Keuzemogelijkheden in het programma zouden de diepgang kunnen verhogen.

De commissie waardeert het feit dat de opleiding een beleid heeft om op reguliere basis studietijdmetingen uit te voeren en dat correctieve acties geïmplementeerd worden. De opleiding is volgens haar studeerbaar. De commissie is positief over de bijzondere aandacht voor factoren die de studietijd en/of de studievoortgang voor individuele studenten nadelig kunnen beïnvloeden. De aandacht voor studiebelemmerende en -bevorderende factoren wordt volgens de bevragingen erg gewaardeerd door de studenten en afgestudeerden.

Bij de introductiedag neemt de opleiding instaptoetsen af en tracht ze haar beleid voor studentenbegeleiding af te stemmen op de kennis en vooropleiding van de studenten. Om de overgang vlot te laten verlopen, organiseert het departement aansluitingscursussen en introductiemomenten. Verder is er ook een mentorwerking. Het departementshoofd kan vrijstellingen verlenen aan personen die in het bezit zijn van een diploma of een getuigschrift van het hoger onderwijs, of die al bepaalde credits behaald hebben. De studenten ervaren wel vaak moeilijkheden met de voorgaande procedures voor specifieke programma's. De commissie vraagt daarom een verhoogde aandacht, soepelheid en flexibiliteit voor studenten die instromen vanuit een andere opleiding. Zij meent dat het programma aansluit bij de kwalificaties van de instromende studenten.

De academisch gerichte bacheloropleiding bestaat uit 3 studiejaar van elk 60 studiepunten. In totaal wordt dus een opleidingsprogramma georganiseerd van 180 studiepunten en voldoet de opleiding hiermee aan de formele eisen met betrekking tot de minimale studieomvang van een academisch gerichte bachelor.

De opleiding maakt gebruik van werkvormen zoals projectwerk, groepsopdrachten, discussierondes, voordrachten, smallbusinessprojecten en bedrijfsbezoeken. De studenten vinden het positief dat de meeste opleidingsonderdelen plaatsvinden in eerder kleine klassen. Zelfs in de eerste twee bachelorjaar worden de groepen beperkt tot maximaal veertig studenten, zodat een nauw contact met de lesgever steeds mogelijk blijft. Het nauwe contact met de docenten wordt sterk gewaardeerd. De commissie meent dat er variatie is in de gebruikte werkvormen, wat aansluit bij de beoogde doelstellingen. Er is aandacht voor opdrachtgestuurde werkvormen in de bacheloropleiding. Het cursusmateriaal wordt door de studenten in de gesprekken met de commissie redelijk positief geëvalueerd, hoewel uit de bevragingen bleek dat de studenten vinden dat dit voor verbetering vatbaar is. De commissie beveelt aan om resultaten van recent onderzoek en beschikbare referenties te integreren in het cursusmateriaal.

De verdeling tussen de drie manieren van examineren - schriftelijk, mondeling en permanent - is vrij evenwichtig, en er kan een aantal vaststellingen uit opgemaakt worden. Het aandeel permanente evaluatie (evaluatievormen geïntegreerd in het leerproces en vallend buiten de examenperiodes) wordt steeds groter: van 33,1 procent in het eerste jaar tot 55,7 procent in het masterjaar. Bovendien blijft in verhouding tot het aandeel schriftelijke exa-

mens het aandeel mondelinge examens in de masteropleiding beperkt. De commissie vraagt om meer aandacht te besteden aan mondelinge examens voor het toetsen van onderzoeks- en communicatieve competenties, en voor innoverende toetsingsvormen voor het derde bachelorjaar, zodat het competentieprofiel in zijn totaliteit geëvalueerd kan worden.

Op basis van de positieve oordelen over alle facetten is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor het onderwerp Programma voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp Programma.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Programma als **voldoende**.

5.3 Inzet personeel

Facet 3.1. Eisen academische gerichtheid

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 3.2. Kwantiteit personeel

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 3.3. Kwaliteit personeel

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 3: inzet personeel:

De opleiding geeft zelf aan dat de vakbekwaamheid van het onderwijzend personeel in de gemeenschappelijke eerste twee bachelorjaren erg belangrijk is en dat het dit blijft door eventueel aan wetenschappelijk onderzoek te doen. In het derde bachelorjaar is het volgens haar nog belangrijker om de vakbekwaamheid in het specifieke domein van verpakkingstechnologie op peil te houden via wetenschappelijk onderzoek. Daarnaast wordt vanaf het derde bachelorjaar ook onderwijs verzorgd door gastdocenten die actief zijn in de beroepspraktijk. De commissie merkt dat het hogeschoolbestuur duidelijke doelstellingen vooropgesteld heeft in verband met het academiseringsproces. Het is opvallend dat de betrokkenheid van de vastbenoemde staf bij het onderzoek eerder beperkt is. Dit impliceert dat de onderzoeksinbreng in het onderwijs in belangrijke mate gedragen wordt door personen met een tijdelijk statuut. Dit kan de academiseringsdoelstellingen in het gedrang brengen. De commissie vraagt om dringend actie te ondernemen om actieve onderzoekers en postdocs in de opleiding Verpakkingstechnologie in te zetten, mogelijk gekoppeld aan loopbaanperspectief voor actueel aanwezig personeel.

De opleiding beschikt over respectievelijk 4,16; 2,88 en 1,5 VTE voor de verschillende bachelorjaren. Dat maakt dat de docent-studentratio de volgende is: 1/25, 1/24, 1/9 en 1/3,5. Het personeel dat instaat voor de gezamenlijke eerst twee bachelorjaren is niet toe te wijzen aan één specifieke opleiding. Van de 1,5 VTE in het derde jaar is er slechts 0,7 voor verpakkingstechnologie. Het programma is volgens de commissie realiseerbaar met het aanwezige personeel, via ondersteuning van gastdocenten. De verhouding tussen onderwijzend personeel en gastdocenten dient echter opgevolgd te worden voor de opleiding Verpakkingstechnologie. Het departement gaf in de gesprekken al aan het aandeel gastdocenten wat te verminderen.

Bij de selectie van nieuwe personeelsleden gaat de opleiding op zoek naar de hiaten die in het curriculum ingevuld dienen te worden. Daarnaast spelen ook pedagogische kwaliteiten en onderzoekscapaciteiten een rol. Elke drie jaar worden de personeelsleden geëvalueerd. De evaluatie van de docenten gebeurt aan de hand van een zelfevaluatie en de onderwijsportfolio, waarin ook de resultaten van de studentenbevragingen worden opgenomen. Het evaluatiegesprek vindt plaats met het departementshoofd.

De commissie heeft vastgesteld dat de doelstellingen maar bereikt kunnen worden dankzij de erg hoge inzet van het personeel. Zij heeft nog een aantal aandachtspunten: bij de rekrutering meer aandacht voor ervaring in andere onderwijs- of onderzoekinstellingen, de professionalisering meer richten op het verhogen van de onderzoekscompetenties en de vakinhoudelijke expertise, meer aandacht voor de begeleiding van assistenten bij hun onderwijsopdracht, de betrokkenheid van gastdocenten niet structureel laten worden, en meer ruimte creëren voor vast personeel.

Op basis van de positieve oordelen over alle facetten is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor het onderwerp Inzet personeel voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich wel/niet aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp Inzet personeel.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Inzet personeel als **voldoende**.

5.4 Voorzieningen

Facet 4.1. Materiële voorzieningen

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 4.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 4.2. Studiebegeleiding

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 4.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 4: voorzieningen:

De visitatiecommissie geeft een beschrijving van de materiële voorzieningen waarover de opleiding kan beschikken. Zij stelt vast dat de materiële voorzieningen toereikend zijn om

het programma te realiseren. Wel signaleert zij dat de behuizing van het Verpakkingscentrum te eng is. Bij de vorige visitatie was dit ook al vastgesteld en kennelijk is dit nog steeds een aandachtspunt. De studenten zijn positief over het aanwezige materiaal in het Verpakkingscentrum, maar ook zij vinden de behuizing veel te klein.

Wat studiebegeleiding betreft, kan de commissie zeggen dat de hogeschool een ruim gamma aan studiebegeleidingactiviteiten aanbiedt. De activiteiten zijn terug te vinden in alle lagen van de hogeschool, met initiatieven op het niveau van de opleidingsonderdelen en de opleiding, die zelf ingebed zijn in initiatieven van het departement en de hogeschool, en zelfs daarbuiten. Dankzij hun goede contact met studenten zijn alle docenten betrokken bij de studiebegeleiding. Het aantal studenten dat gebruikmaakt van de begeleidingsmogelijkheden, stijgt ieder jaar: van een kleine dertigtal in 2003-2004 tot meer dan tweehonderd in 2007-2008. De commissie stelt een meer structurele en gerichte aanpak voor om de opleiding bekend te maken, zowel naar het secundair onderwijs als naar zij-instromers, in het bijzonder professionele en academische bachelors.

Op basis van de positieve oordelen over beide facetten is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor het onderwerp Voorzieningen voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp Voorzieningen.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Voorzieningen als **voldoende**.

5.5 Interne kwaliteitszorg

Facet 5.1. Evaluatie resultaten

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 5.2. Maatregelen tot verbetering

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 5.3. Betrekken van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 5: interne kwaliteitszorg:

De opleiding en hogeschool hebben een systeem van kwaliteitszorg ontwikkeld dat steunt op traditie en dat volgens de commissie op een ernstige manier wordt toegepast. De commissie waardeert de goede samenhang tussen het kwaliteitszorgsysteem. Ze waardeert de deskundige centrale ondersteuning en de betrokkenheid van iedereen.

Punten die naar voren kwamen uit de bevestigingen van opleidingsonderdelen en organisatorische aspecten werden door de opleiding besproken in de Evaluatiecommissie. Via de Evaluatiecommissie werden maatregelen genomen die de opmerkingen van de studenten moesten verhelpen. Door het nauwe contact met de docenten kan veel ook meteen opgelost worden. Ook op basis van de studietijdmetingen werden maatregelen ter verbetering genomen. Een aantal opleidingsonderdelen bleek te weinig of juist te veel tijd te vergen (minder dan 80 procent of meer dan 120 procent van de begrote studietijd). Een aantal maatregelen werd genomen om de studietijd op het juiste niveau te brengen.

De commissie stelt vast dat de opleiding verbetermaatregelen doorvoert. Ze vraagt dat de verbeteracties concreter zouden opgevolgd en uitgewerkt worden volgens een strakker tijdspad.

De medewerkers van de opleiding worden op verschillende manieren betrokken bij het beleid dat de opleiding stuurt. Ook de studenten krijgen, naast de bevestigingen, via deelname aan verschillende organen de mogelijkheid om betrokken te zijn bij de kwaliteitszorg. De alumni en het werkveld worden af en toe bevestigd, naast de informele contacten in het kader van projecten, stages en masterproeven. Het is de bedoeling dat een curriculumraad wordt opgericht, bestaande uit leden van het onderwijzend personeel, het beroepenveld, afgestudeerden en studenten. De commissie stelt vast dat er een grote betrokkenheid is van de docenten. Ze beveelt aan om op een meer proactieve wijze afgestudeerden en werkveld te betrekken bij de vormgeving en het maken van keuzes met betrekking tot het curriculum. De commissie waardeert ook de aanwezigheid van de Evaluatiecommissie maar adviseert om die beter bekend te maken bij de studenten.

Op basis van de positieve oordelen over alle facetten is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor het onderwerp Interne kwaliteitszorg voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp Interne kwaliteitszorg.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Interne kwaliteitszorg als **voldoende**.

5.6 Resultaten

Facet 6.1. Gerealiseerd niveau

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 6.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 6.2. Onderwijsrendement

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 6.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 6: resultaten:

De competenties die gerealiseerd dienen te worden, komen in belangrijke mate aan bod in de bachelorproef. Doordat de beoordeling gebeurt in samenspraak met de promotoren uit het beroepenveld wordt het gerealiseerde niveau niet enkel getoetst door de opleiding maar ook door het werkveld. De commissie meent dat het competentieprofiel dat de opleiding vooropstelt, gerealiseerd wordt. Als aandachtspunt merkt de commissie wel op dat het academische niveau nog meer aan bod moet komen. De inhoud van de examenvragen weerspiegelt volgens de commissie op adequate wijze het beoogde niveau.

De opleiding hanteert als streefcijfer voor het rendement van het eerste bachelorjaar: minstens 50 procent. Het streefcijfer voor het eerste bachelorjaar is gericht naar het Vlaamse gemiddelde, aangezien er geen voorselectie plaatsvindt voor studenten die zich inschrijven. Voor de opleiding verpakkingstechnologie slaagde in het eerste jaar 71,4 procent. Doorgaans slagen alle studenten in het derde bachelorjaar.

Op basis van de positieve oordelen over beide facetten is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor het onderwerp Resultaten voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp Resultaten.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Resultaten als **voldoende**.

6 Oordelen visitatiecommissie

De onderstaande tabel geeft per onderwerp en per facet het oordeel van de visitatiecommissie uit hoofdstuk 5 weer.

Onderwerp	oordeel	facet	oordeel
1 Doelstellingen	Voldoende	1.1 niveau en oriëntatie	Voldoende
		1.2 domeinspecifiek referentiekader	Voldoende
2 Programma	Voldoende	2.1 eisen academische gerichtheid	Voldoende
		2.2 relatie doelstellingen - programma	Voldoende
		2.3 samenhang programma	Goed
		2.4 studielast	Goed
		2.5 toelatingsvoorwaarden	Voldoende
		2.6 studieomvang	OK
		2.7 afstemming tussen vormgeving en inhoud	Goed
		2.8 beoordeling en toetsing	Voldoende
3 Inzet personeel	Voldoende	3.1 eisen academische gerichtheid	Voldoende
		3.2 kwantiteit	Voldoende
		3.3 kwaliteit	Voldoende
4 Voorzieningen	Voldoende	4.1 materiële voorzieningen	Voldoende
		4.2 studiebegeleiding	Goed
5 Interne kwaliteitszorg	Voldoende	5.1 evaluatie resultaten	Goed
		5.2 maatregelen tot verbetering	Voldoende
		5.3 betrokkenheid	Voldoende
6 Resultaten	Voldoende	6.1 gerealiseerd niveau	Voldoende
		6.2 onderwijsrendement	Goed

Eindoordeel van de visitatiecommissie: positief

7 Oordelen NVAO

De onderstaande tabel geeft per onderwerp het oordeel van de NVAO weer.

Onderwerp	oordeel
1 Doelstellingen	Voldoende
2 Programma	Voldoende
3 Inzet personeel	Voldoende
4 Voorzieningen	Voldoende
5 Interne kwaliteitszorg	Voldoende
6 Resultaten	Voldoende

Eindoordeel van de NVAO: positief

7.1 Academisering

De NVAO heeft bij de analyse van het beoordelingsrapport in het bijzonder aandacht besteed aan het verloop van het academiseringsproces. De NVAO heeft zich de vraag gesteld of de realisaties en plannen op grond waarvan de commissie tot haar oordeel komt, voldoende aannemelijk maken dat de academiseringsdoelstellingen in 2013 worden gerealiseerd en de opleidingen dan volledig aan de accreditatiecriteria zullen beantwoorden. Daarbij is gebruik gemaakt van het accreditatiekader (hoofdstuk 4) ten behoeve van de accreditatie van academiserende opleidingen. De criteria die daarbij aan de orde zijn komen er samengevat op neer dat:

- in de doelstellingen de wetenschappelijke oriëntatie die men nastreeft duidelijk is en de onderzoekscompetenties worden verwoord;
- dat academisering in de inrichting en opzet van het programma tot uitdrukking komt, de inbedding van het onderwijs in het onderzoek is - ten minste in eerste aanzet - zichtbaar, de plannen en voornemens geven vertrouwen dat de doelstellingen van het omvormingsdossier worden gerealiseerd;
- dat een onderzoeksomgeving in ontwikkeling is die de opleidingen ondersteunen en voeden, de docenten zijn in voldoende mate betrokken bij onderzoek;
- dat het aannemelijk is dat de opleiding de academiseringsdoelstellingen in 2012/2013 heeft gerealiseerd en dan dus volledig aan de accreditatiekaders voldoet.

De NVAO stelt vast dat de commissie in april 2009 een opleiding aantrof die een goede start had gemaakt met het academiseringsproces. De commissie draagt daarvan concrete eerste resultaten aan, maar signaleert ook nog een aantal risico's voor het volledig realiseren van de academiseringsdoelstellingen op termijn. Alles afwegend komt de NVAO tot de conclusie dat het vertrouwen van de commissie gerechtvaardigd is dat de opleiding voldoende inspanningen zal doen om het academiseringsproces tot een goed einde te brengen. Dat blijkt bijvoorbeeld uit de door de opleiding zelf gepresenteerde concrete verbeteracties met het oog op academisering tegen 2013 waarnaar de commissie verwijst. Daarmee is het aannemelijk dat de opleiding aan het eind van het academiejaar 2012-2013 aan de academiseringsdoelstellingen zal voldoen. Zij wijst er echter wel op dat op verschillende punten nog aanzienlijke inspanningen noodzakelijk zijn waarvan op dit moment de

nederlands- vlaamse accreditatie organisatie

resultaten nog moeten worden afgewacht. In het accreditatierapport heeft zij aandacht gevraagd voor die punten.

8 Opmerkingen en bezwaren van instelling

Conform de bepalingen vermeld in de handleiding accreditatie kan een instelling opmerkingen en bezwaren formuleren op het ontwerp van accreditatierapport. Van deze gelegenheid heeft de instelling geen gebruik gemaakt.

Het accreditatierapport is tot stand gekomen op basis van een externe beoordeling van de opleiding Bachelor in de industriële wetenschappen: verpakkingstechnologie (academisch gerichte bachelor) van de XIOS Hogeschool Limburg uitgevoerd door VLHORA.

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)

Parkstraat 28

Postbus 85498 | 2508 CD DEN HAAG

T 31 70 312 23 30

F 31 70 312 23 01

E info@nvao.net

W www.nvao.net

Aanvraagnummer #4401

De accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2011-2012 tot en met het einde van academiejaar 2016-2017.